

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi berház, I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előzetesek
és hirdetések felvételnek.

Felélős szerkesztő és lapfőigazgató:
Dr. Lemberger Armin.
Főmunkatárs: Schön Ödön.

Előfizetési árak:
Égészévre 5 frt., félévre 2 frt 50 kr., negyedévre
1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Vidéki szépművészet.

(—a) Az ember tökéletlen lény. Sokan ezért megdöbbenő cinizmussal őt állítanak kiáltják ki, mely csak kitűnő testi tulajdonságainak köszönheti, hogy minden földi lények eljövle lett, hogy felemelkedett a kultúra imponáló magaslatára. Lehet, hogy ezeknek igazuk van, lehet, hogy nem. Az élet minden nyilvánulása, a cselekedetek óriási sokfélesége ezeknek ad igazat. Van azonban egy nyilvánulása az örökké feltörekvő emberi szellemnek — mondjuk materializmusnak, agynak — mely kétségessé teszi ezt a siralmas elméletet. A művészi teremtő erő mindig isteni szikrának lobbanása. A művész által alkotott tárgyban — akár kőbe véselt alak, vaszorra festett kép, szóban kifejezett gondolat — van mindig valami az örök, elmulthatatlan, tökéletes Istenből. Azért tetszik nekünk minden művész alkotás, mert magában foglalja az utóhérlhetetlen szépek legalább egy kis parányát, s mert szemlélése közelebb hoz bennünket, feltörekvő, fékezhetetlen vágyaink végső céljához, az örök, elpusztíthatatlan, igazi, isteni széphez. A költő, a művész alkotása felemel, mert érdek nélkül tetszik.

És minden nemesebb, a mindennapi élet harcában tökéletesen el nem fáslult léleknek szüksége van erre a magasztos felémelésre. Ekkor érzi csak ennek a szónak igazi, fenséges értelmét: ember. Közelebb jut ekkor Istenhez, az örök tökéletességhez, mely felé az emberiség örökké, folytonosan, öntudatlanul törekszik.

A művészetnek terjesztése, pártolása épen olyan nemesítő az emberekre, mint a milyen volt a dogmák Istenének misztikus kultusza a régi időkben és a milyen még a mai napon is.

Lassan, nagyon lassan jutottak az em-

berek ennek az igazságnak világos belátására. Mig a vallás terjesztésére minden erejüket megfeszítették, minden tehetségüket kihatározták, minden fegyverrel, még néha a kegyetlenség, a terrorizmus fegyverével is küzdöttek, addig a művészet kultuszát nem istápolta senki, nem támogatta egy köz sem, elhagyatva, egyedül virágozott az, s hogy megélt, hatalmas fáva fejlődött később, az csak az önmagában élő végtelen erő kipusztíthatatlan csirájának köszönhető.

Kedz most már az ő napja is feljebb szállni. Az emberek nézik ezt a ragyogó, melegítő, fénytőlzöld tüzgömböt és csodálkoznak, hogy eddig nem tudták észre venni.

Az egész világban már delelőponton áll e csodaszép nap, csak nálunk van még pályája kezdetén. De nem kell már csüggedni, nincs ok félni, hiszen elismerték már a fentebbi igazság valóságát.

Töreksznek és most már ama nap útjának gyorsítására és bizton remélhetjük, hogy az rövid idő alatt elérj nálunk is a telőponton.

Budapest művészei vetekedik a föld bármely városának művészetével. Itt már nincs helye a gyamkodásnak, a gyermekes támogatásnak. Ez már magától fejlődik tovább. A vidék művészei azonban szálmányosan szegény lezsi felemelő művelőzetre jőformán semmi alkalom sincs; ezért a fővárosba kell elzarándokolni, vagy megvárni, míg a művészek néha, néha különös kegyelemként ellátogatnak a jó vidékiekhez.

Hisszük azonban, hogy ez csakhamar meg fog változni. A vidéki színészet rendezése küszöbön van. Az első lépés ezzel már meg volna téve és telve reményekkel nézhetünk a jövő elé. Hiszen a színészet, pártolva a költő teremtő géniuszával, a legnemesebb, legfenségesebb művelőzetet nyújtja minden szépművészet között. A költő az esz-

mét szóba önti, a színész a szóba felket ad. Hatása közvetlen és elragadó még a nem egészen művelt emberek előtt is.

Eddig kénytelenek voltunk az épen erre vetődött társasággal beérni, s mesés jóakarattal és gazdag fantáziával túltenni magunkat annak hiányain és hibáin. Most azonban rendezett társaságot kapunk és — a mi fő — minden évben ugyanazt. A színészek kénytelenek lévén hatáskörüket csakis a nekik kijelölt pár városra terjeszteni ki, mindenáron azon lesznek, hogy állandó közönségüknek szeretetét megszerezzék, mivel másfelé nem vándorolhatnak el, ide vannak költve. Az igazgatók megszabadulnak a messzire való huzekorkodás óriási anyagi és erkölcsi terhétől, tehát többet áldozhatnak a színpadnak.

Ennyiben tehát javulna az árván hagyott vidék művészei. És ha meggondoljuk, ez bizony nem csekély eredmény.

Attól ugyan még messze vagyunk, hogy a nagyobb vidéki városokban képi-állásokat rendezzenek, operaházak tartsanak fenn, muzeumokat rendezzenek be stb., de reméljük, idővel ez is be fog következni.

Rómát sem egy nap alatt építették fel. Elég az, hogy helyes uton haladjunk, s hogy külső akadálytól, botlástól nem kell félnünk.

A „Szegedi Napló” a dunai áthidalás és a Baja-Báttaszéki vasút érdekében.

Azon alkalomtól, hogy az „Országos Hírlap” f. évi június hó 12-én megjelent száma egy kis kiromhatást intézett a baja-báttaszéki áthidalás ellen a „Szegedi Napló” f. évi június hó 21-ik száma a következő talpraesett visszautasításban részesíti a kérdéses fővárosi lapot:

Mozgalom folyik ismét, hogy az érdekeltek megsürgessék a baja-báttaszéki vasúti hid melőbbi

TÁRCZA.

La povera Lucia.

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Irtja: Kasztor.

Egy forró nyári delután a fiúmei corson, a kávéház elé épített kis terasszon ültem két barátommal, és amíg arra vártunk, hogy a kávé feloszolgaó fiu alacsony korszójából az elénk rakott csészéket teleöntse, székünkben kényelmesen hátra-dőlv, átengedjük magunkat azon nyugodalomnak, melyet az olasz oly talóalan nevez el dolce far niente-nek.

Ez a dolce far niente, ez az édes semmittevé rendszeren akkor lepett meg minket, midőn tikkasztó nyári napokon az ebéd és hivatalos órák közötti időt a kávéház előtt töltöttük el. Rendszeren a fiúmei Voce del popolo-t vagy a megerkezett pesti lapokat futottuk át, de azon a napon a hőség oly elviselhetetlen volt, hogy még e csekély szellemi munkára is nehezen vállalkoztunk. Félre tettük tehát a lapokat és az öbölbe vitelzoló barca-kat néztük és egy ifju halász dalát hallgatuk. Ki vitóráit igazgatta, jó keccvel énekelte:

Faccio l'amor s'e vera,
Cosa che s'e de mal;
Non giovano son bello
Marito carneval . . .

A kihalt corson lassan nemesedni kezdett, üzlet-emberek siettek boltjaink kinyitni, varrolányok mentek dolgok után, hivatalnokok ballagtak iro-

dájukba és épen mi is menni készültünk, midőn a tuloldalra egy feltűnően karesu és szép leány alakján akadt meg szemünk.

Érdeklődéssel és bizonyos kellemes érzéssel szemléltem a csinos leányt, kinek esodolatos szépsége már messziről feltűnt. A kellemes érzés azonban hirtelen fájo szánakozássá vált, midőn előttünk elhaladt és én megdöbbenve tapasztaltam, hogy a különben oly szép és szabályos madona-arczot egy hosszú, mély forradás torzítja el.

Meglepődve pillantottam barátaimra, kiknek egyike bizalmasan meg girno-val üdvözölte a leányt és ösztöne sapnálkajozomlat fejtezt ki, hogy ily szép leány arczát oly rettentően el van torzítva.

— Bizony sajnálatra méltó leány a kis Lucia. Nem is hívja őt senki másépek, mint la povera Lucia. Én Firenzéből ismerem őt, hol kint egész kis leány gyakran kapott tölem czukorkákat, mivel feltűnő szépségeért és okosságáért igen kedveltem. Később, hogy elkerültem onnan, sokáig nem hallottam róla semmit, meg is feledkeztem a kis gyermekleánykáról, míg egyszerre csak, körülbelül fél év előtt it a corson találkoztam vele. Ő maga mesélte el aztán később szomorú történetkét. Ha meg akarjátok hallgatni, szívesen elbeszélélem, mert a kis Lucia története igazán megható.

Szülei szegény iparosok voltak Firenzében, oly szegények, hogy a sok tagból álló családot az apa alig-alig bírta két keze munkájával eltartani. Valami kiséb szabó volt, ki szívesen dolgozott éjjelen át, hogy gyermekeinek a legszükségesebbeket megszerezze. Az anya könnyebb verő volt,

valami rossz hírek is keringtek róla a szomszéd-ságban, amelyeknek valódi okát senkimen tudta megmondani. Tényazonban az, hogy Luciával igen rosszul tárt és igen sokszor adta kíméletlen szavakkal bünt, hogy csak nyűg a nyakukon és hogy ilyen nagy leánynak már maga kellene keresni kenyérét. A leány nagyon el volt keseredve, elvagyodott már a háztól, egy hogy jó szível fogadta egy szegény mesterelegény udvarlását. A házasság szegény embereknél azonban sokkal nehezebben megy mint másnál. A lakodalmat mégis csak meg akarják valahogyan ülni, a pap is pénzbe kerül, úgy hogy Lucia és Paolo házassága egyelőre jobb időkre lett halasztva.

Ekkortáiban történt, hogy közelikbe egy gróf költözött, olyan nyögte, élvővár kis conte, kinek komolyabb foglalkozása nem volt, mint a szomszéd lányok után szaladgálni; szemébe öltött a feltűnően szép leány és Lucianak is udvarolni kezdett. Az erőnyes leány azonban minden kísértésnek ellentállott. A gróf annak inkább égett a vágytól, hogy a leányt halatmbába kerítse; tudakozott tehát a család hivatalnyi iránt, melyek bizony nagyon nyomorúságosok voltak és egyenesen a leány anyjához fordult segítségért.

A mi fölénknek ez egy kissé szokatlan, de Firenzében nem ez volt az egyedüli eset. A nyomor nagy, a nép keveset keres, a gyerek sok, élni a szegény embernek is kell és ha akad egyszer egy boldogos ur, ki azt veszi meg jó pénzért, mit az uronak maga adott és ami tulajdonképen csak egy fogalom, miért ne adja azt el a sze-

közpítését és az alkalommal egyik tiszteltremélő budapesti újság, mely egy kissé közel is áll a kormányhoz, megengedi magának azt a trefát, hogy gúnyúzóan a mozgalommal és annak vezetőivel, pompás lengeri kigyónak nevezően a kérdést, melyet kár volna agyonitni, mert az husz éve szolgál már a közönség mulattatására és kíváncsi — hogy meg újabb évtizedekig meg ne fosszék a szegény, szomorú haza ettől a mulattól.

Nagyon frívól ez a trefalokozás ebben a kérdésben, melyben igazán nemcsak egy jelentéktelen véde, de az egész ország érdekében van és sajnos elvezérel az általános közgazdasági tekintetek mezejéről, mikor a tisztelt laplars „megnyuvással” jézsi föl állítog íletekes helyen történt tudakozásának eredményét.

Azt írja ez a közlemény, hogy a bajai-battaszei híd létesítése csak akkor juthatna komoly stádiumba, ha Budapest lemondana arról, hogy az ország közvéltő kereskedelmének központja legyen, ha a Duna jobb partja nem volna fontos a szomszédos osztrák piactozok gabonafuvar ellátási és segítéségül hívna a Bacsát és Torontált, ha balpartja nem érne be a felsőmagyarországi erdős vidékek terményeivel és segítségül hívna Sztajersországot és Karinthiát és ha fontos állami érdek kívánandó, hogy a Svájczba menő gabona Gyékenyenzen a deli vasutnak adassék át a helyett, hogy azt a magyar állam vasut végé Bruckig vagy valamely más határszeli állomásra.

Ezzel az irányzatossal okoskodással aztán a tisztelt újság természetesen lefújja a bajai-battaszei hidat és nagy örömmel hirdeti ki, hogy ahhoz ugyan semmi sem lesz. Világosan érthető, hogy a legelső szempont itt nem is annyira Budapest központosságának érdeke, melyet úgy sem lehet elfántetni és amelyet, isten meits, nem is akar elfántetni senki, hanem bizonyos üzletkörüket és ipari vállalatok érdeke, melyek nem szeretnek megvárakozni a gondolatot, hogy az ország más vidékein lévő vállalatok is közel, vagy éppen közelebb jussanak Fiuméhez és kedessége legyenek, hogy csak egyet említsünk, például azt, hogy a budapesti malomok a legelőőbb tarak mellett vethetik a lisztjüket a magyar tengeri kikötőbe.

Hancs fájdalom, a helyett, hogy tán éppen most nyitnák meg a forgalmat az új Dunahidat, át a helyett szobrot kell lelepleznünk az oly korán elvesztett államferfinak (Baross Gabornak) és felmunkáit, hogy az epigonok csakugyan a fáváros egyes érdekesegeinek kísértéses szempontjából télik meg a nagyszabású kérdést, melyben az érdekeltség mozgalmat is le akarunk szerelni. Ez azonban nem fog sikerülni. Ellenkezőleg, a mozgalom meg csak most őr igazán nagy merveket és legközelebb hallani fog az a tisztelt újság is a tengeri kigyónal, mely őt „mulattatja”.

A „Szegedi Napló” cikkét sajnálatunkra térszüké miatt csak kivonatossan közölhetjük. Annak idején mi is olvastuk az „Országos Hírlap” famozs cikkét, de mert szigorúan követelt elvünk, hogy ily országos fontosságú ügyben partikuláris érdekekből eredő fozsolásokra nem válaszolunk, ezáltal sem reflektáltunk a kérdéses budapesti újságnak vonatkozó cikkére.

Tisztelt laplarsunkat a „Szegedi Napló”-t azonban megleten idvözöljük azon a téren, melyen mi is a „közönség”, a „közjó” érdekeiben munkálkodunk.

gény ember, ha ezáltal legalább pillanatilgy nyomorán segítve lesz? A forj a jövőben csak egy esetáldással lesz gazdagabb, amelybe nem lesz oly nehéz beletörődné, ha a dolgon változtatni ugy sem lehet már.

Mondanom sem kell, hogy Lucia sokáig küzdött az anyai parancessal elleni, de a testvérek éhsége, az apa fárasztó munkája, a nyomorúság vegre megtörték és szeretője lett a grófnak.

Paolo regota rossz szemmel nézte a gróf udvarlását, a család helyzetében beállott javulás sem került el figyelmét, rátesett a leányra és első felindulásában törével végzhasította arezat.

Az olasz legények rendszeren így bosszujlik meg magukat hitlen kedvesükön, örökös szegényfoltot ejtenek rájuk, úgy hogy Olaszországban mindenki megismeri a hitlen leányokat.

Regi időkben a törvény még pártjukat is fogta a megcsalt szeretőknék és ákít az első hüszömgény órában a rendőrék meg nem fogtak, azon, a hüszömgény óra letelével, a testi sértés büntetett nem lehetett többé megtörölni.

Az iflyep megcsontított leányoknak aztán ninesen maradás a városban, de még hazájukban sem. Minden utetzegerek újul mutat rájuk, úgy hogy rendszeren az olasz határon fekvő városokban húzódnak meg.

Igy került aztán a szegény Lucia is Fiumeba, hol esdesesen, visszavonultan, két keze munkájával szerzi meg szerény kenyerét és a legnagyobb magányban bűnhődik — az anyja vetkeért.

Fővárosi levél.

Budapest, 1898. június 24.

Kedves kollega Uram!

Egyszerre nyakamba szakadt az uborkaszegzon.

Csönd, mindenütt csönd.

Már tudniillik ahhoz a fülkésítő zsongás-bongáshoz, ahhoz a lazus sinesforgáshoz kepest, melyben mint egy mindent elsodró forgatagban, itt a kereskedelmi és forgalmi élet kavargó.

A tehetősb rész elvezőzködött; és természetesen velem emelnt mindazt ami a gádzagsággal jár: üzlet és fényelgés, színház és művészet, pompa és látvány.

Az utzútkon pirospozsgás arezu vidékek taruka csapatja bandukolt, megállva a díszes kirakatok előtt; és egy jámbor anyoka majd hogy a szememet ki nem bókta, amint savos-pántlikás napernyőjevel az átellenes negyemeletes házát meregette esodálkozáo.

Az irodákban ségés és princípális álmosan diszkuralgáltak — a cserebogar halhatatlansággal.

A tanár urak előszóháiban már csak egy-egy elkésett anyós szundikolt, ákí veje boldogítására, az ő edes leányát, mindenáron valami furdóbe szeretné küldetni a „profesor tanácsa” följát.

Még egyará előadás és ez is már csak egy-egy másik népies színházban; meg egy-két futtatás és ez is már csak holmi kisebb zsebu sportzmenek számarú; s aztán, ah aztán, a háromsóri kacsu és a fümei czápa is átveszi esendes birodalmát a szerkesztőségekbén.

No de hát, így volt ez mindig, s így is lesz ez mindig a nyár szakán.

Mert hiába, ez az idő és az élet természetes körforgása már.

Ez az idő körforgása, mely mindig megint megismetlődik újbol és újbol.

Ez az idő körforgása, amelyben a jelen csak nyitott ajtó a múlt és jövő között.

És ezen az ajton setalag aztán át a jövő a múltba; hogy az így áthaladó idő visszahozhatatlan elűnjék és a jelen kepeben megis és ismét előkerüljön.

A körforgásnak e törvényében, hogy komoly arczal folytatssam szemleléseimet, elevenül meg a múlt jelyem.

Ebben kerülnek vissza a rég lezajlott szadok.

Ebben támadnak fel újra a rég elhaltott sírok porló tetemei.

A rég elfeledett és édes emberek ebben élnek újra és ma is ámul az úde források susogó haljában, a zizegő lombok bizalmas árnyában, az éjjeli rovarok zümmögő repülésében, az áldástóno nap sugáros ragyogásában, a körülöttünk keringő világok kaotikus zajában.

Szóval: a körforgás e törvényében olyanná újhódik meg minden amilyen, mindig volt a nyár, és amilyen lesz majd az ősz, tél, tavasz megint.

És pedig aszerint amint itt e bábéi tömkelegben, vagy kün a természetek közelebb éri el az embert, az idő, az élet.

Mert a tavasz és az ősz még csak meglehetősen egyforma itt is, ott is; lévén az egyik a dolgozni tanulás és tudás meggyűjtésének ideje, a másik a küzdelem és fáradság árán nehezén érett gyümölcs feldolgozásának szaka, itt is, ott is.

De bizony a tél a nyár városban, a nyár odakünn, az évszakok legveszedelmesebb szociálisztája. Ott a tél a nyugalomterés és vegleg elpiheni készlődés csendes reagizációja; holott itt a tél, a nyomornak kétségbeesett szembenézése a kincsekben és élyekben dúsulókot telhetetlenséggel. Itt a nyár a esendes elvonulás és az „imá, dott heverés” ideje; holott ott a nyár egyfelől a rekkén hóseg verejtékes munkájával szárazfokete kenyereit keszéri töredes és másfelől a márvány paloták pazar kenyelméből az önmagával megfergetetlen s azért számfafódes kunyhók alá téré jómód hiválgása gnyolja meg az embergyenyűségeit.

Itt mindenki szokik a nyártól, ott mindenki feledel erdőn, mezőn és a messze tersegekben.

Itt mindenki elúnyja a nap hevetől és csak alkonyatkor hagyja el rejtéket mint a denever, ott este fáradtan pihenoro tere a föld nepe.

Itt nyaranta beszojúkja a palotákat és szelnek eresztik, ott kinyitják a kirúkat és a vendegszertő palotákban örömmel fogadják a penz és születés, a tudomány és művészet nagyjait.

Itt ellhangolt, a dalos paseritával versenyit esatog a muzsa.

Itt kihál, ott felpezsdül, itt enerválódik, ott megaczelosodik az élet; és az anyag és eszme hatása és eluehatása ezer változatában megtaláljuk megint a reménytelen elmulás és a megis bizonytárszérés azon folyamátát, amelyben mindenesetre vizsgálható az, hogy

Amíg tavasz, bí, hit és kedvelés lesz, Téi és tavasz, ifjúság, szerelmek, Mig szent eszmékért ember harcol, érez, Mindenből osztályrészt jut majd nekem.

Szívelyesen üdölzi

D. R.

Helybeli és vidéki hírek.

A főgymnasium évzáró-ünnepelye. A helybeli főgymnasium f. hó 28-án delután 4 órakor az intézet tornacsarnokában énekel, zenevel és szavaltatokkal egybekötött nyilvános évzáró ünnepélyt tart, melyre a l. szűlöket és az érdeklődő közönséget az uton is tisztelttel meghívja az intézet igazgatósága.

A főgymnasium rajzkiallítása. A nagyközönségnek a tavalyi rajzkiallítás alkalmaival tanusított meleg érdeklődése arra buzdította az intézet vezetőségét és kiválón buzgó rajztanárát, hogy a főgymn. ifjúság ez évi rajzait szintén bemutassa. A nagy alsó osztály mindegyikét 1 jeles és 1 jó tanuló képviseli, a felsőbb osztályokból azonban csak a kiválóbb kerülnek bemutatásra. A tanulságosnak ígérköze kiállítás f. hó 28-án és 29-én lesz. A rajzok 28-án d. e. 9—12, d. u. 3—7-ig, 29-én pedig csak d. e. 9—12, tekintődtek meg.

Hymen. Rosenstock Samu német-pántlikai kereskedő f. évi július hó 3-án d. u. 6 órakor vezetni oltárohoz a bajai új templomban a szép és művelt-lekű Schlieszer Panny kisasszonyt. Felhőtlen boldogság közszerező a frigyót.

Bucsuosztály. A Roth Nándor kir. ítelő táblái bíró tisztelőre rendezett közvácsara szombaton este melet vegbe Preimayer Pál vendéglőjében. A kir. járásbírósgat bírói kara és tisztelői személyzete f. hó 22-én bucsuzott Roth táblái bírótól, mely alkalommal Barócz Sándor kir. járásbíró tolmácsolta meleg szavakban a bírói és tisztelői kar ragaszkodását távozó főnökükhöz.

A bajai ev. reform. elemi iskolában az evzáró vizsgálatok f. hó 29-én delelőt fognak megtartatni, melyre a szűlöb, tanügybarátok és érdeklődők tisztelttel meghívattak. Olacsy György ev. ref. kántortanító.

Tanítóképesítő vizsgálatok. A helybeli állami tanítóképző intézetben f. hó 16., 17. és 18-án tartattak meg a szobeli tanítóképesítő vizsgálatok Gróff Nándor királyi tanfelügyelő előnékse mellett. Sikeres írásbeli vizsgálat után a szobeli vizsgálatra beosztatott 16 jeltől közül kitűnő tanítói oklevelet nyertek: Löwinger Rezső és Mahovics Béla IV. o. tanítónövendékek; jeles oklevélet kapott 4, jót 7 jeltől, három vizsgáto két-két tantárgyból felévi उपक्रेशेसre utasítottat. Kántortövező bizonyítványt kapott 8 rom. kath., 3 gör. kel., 2 ev. ref. és 1 ág h. ev. tanítójelöl.

Halálozás. Milko Mórné, Milko Mór helybeli földbirtokosnak jökezőkora szobes körökben ismert nejje e hó 24-én 73 éves korában hosszabb betegeskedés után jobblétre szenderült. Milko Vilmos nagybérlet és Dr. Milko Dezso budapesti ügyvéd edes anyjukat gyászolják az elhunytban. Végzettsége ma delután meg vegbe.

Helyelgizartás. A „Bajai Hírlap” múlt vasárnapi számbán Szer Frigyes honvéd őrnagy személyere nevez megjelent író Bajáról való távolettem alalt kerülve a lapba, azt old helyeshibittem, hogy az őrnagy ur megrongált egészségeinek helyreállítására vegzett gondosbát kezeles okából Budapestre utazott. Fel. szerkesztő.

Zilahy Bacs-Almáson. Folyó hó 21-én Zilahy Gyula a Nemzeti színház és jeles művésze Ábronyi Gyula művészarsa kísérelében Bacs-Almásra érkezett, a hol aznap este kaczagató magánjelenevel az ottani új kaszinó termet zúfolásig megtöltö, nagy számban odaszegelt műpártoló intelligens közönséget kellemesen szórakoztatta.

A szociálistikus agitációk áldozatai. Hogy a szociálisták agitátorok működése nincs karó hatással van környékünk igazán munkászerető népre, elevenk illusztrálják a közel múlt események. A szociálisták „apostokok” igazgatási folytán Felső Szilvanyon, Csávolyon, Madarason, Borsódon és Káty-marón a mezői munkások — nagyon kevés kivétel — nem váltottak igazolványt. Mikor az uradalmak ispánjai, ennek tudomására jutottak, figyelmeltették a munkásnépet, hogy igazolványt nélkül — törvény értelmében — nem adhatnak nekik munkát. A jökeárutai figyelmeltetés mitsem használt és így a földbirtokosok természetesen kenytelek voltak más vidékeiről érkező munkásokat szerződtetni. A szentivánok ettől megijedve most nyakura fore veszik ki az igazolványukat és a helybeli szökgabirót megkérték, hogy szerzeszen számukra bárhol is munkát. A többi közönsé munkásai azonban valamivel munkásabbak és nem hogy igazolványt nem váltának, de sőt azok, a kik ilyenek birtokában vannak és a munkaadókkal már meg is alkudtak, a szerződésüköt újabb és lehetetlen feltételek kikötésével teljesen feltehetőleg megkötötték. Egy helybeli földbirtokostól például azt kívánták, hogy oly módon küssön velük szörzösdét, hogy ha a termés jó sikerül akkor restt kapnak, ha pedig rossz volna úgy haldokolnak 5 ft 50 kr-t. Megjegyzendő, hogy eddig a munkabér 4 ft és 4 ft 50 kr között váltakozik. Ezek a kívánások azonban a szerények, vannak ezeken kívül meg egyéb kívánások.

A mohácsi kivil. legényegylet 1898. évi július hó 2. és 3-án zászlószentelési ünnepeket tart.

A bajai m. kir. állami mentelepen f. évi július hó 15-én lesz a menány osztályozása, illetve szeptemberre. A kislejtezett és tonyésztésre még használható meneket a helyszínen mindjárt eladják.

Elmozdítás az ügyvédség gyakorlásától. A szabadtai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Gyuri-

novits Kálmán bajai ügyvéd az ügyvédség gyakorlását elmozdított.

Nagy sikasztás. Hogyi Károly bajai születési adólistát a 10 21-en Tenevartör elfogták, mivel himnusz vezéres és nyugtak alapján régi híro leteleket vét fel. Ez addig konstátál kar 894 ft 2 kr. A megtartott házkutatás igen meglepő eredményen jár, mivel Hegyvidék kinek 700 ft evi fizetése volt, biciklit, számos sportfőrtől és ékszerket találtak, oly értéket, hogy azokat fizetéseiből he nem szerezhetle. Fíatal felesége és két aratlan gyermeke bünhődik könyelműségéért.

Uj berköcsi állomás. A rendőrkapitányság közhíre tért, hogy a Vörösökör téren és a járásiörög előtti téren berköcsi állomást létesítlet, f. hó 20-ától reggeli 7 óráig este 10 óráig 5-5 kocsit a közönség rendelkezésére áll. A többi berköcsik a főtéren rendelkezésre állnak.

Baleset. F. hó 21-én a dr. Gál Ernő által herelt Mátelázi pusztá VI-ik majorságában a gazdasági épület bontása alkalmával egy ledőt szarufa *Prokop Mihály* agyonütötte. Midőn észrevettek, hogy a szarufa ledől, ő kiáltott, hogy vigyázzanak s megis ő ütötte agyon, mert nem bírta előle felre ugrani.

Uj czigaretták. A penziuminiszter rendelete követeleiben f. evi július 1-től kezdve 3 uj bel-földi különlegességi gyártmányt jón forgalomban, az uj szivarkák nevei: Szilkszék (100 db, ára 9 korona), Kedive (100 db, ára 6 korona), Damas (100 db, ára 5 korona). Ugyanevak július 1-től az egyiptomi I. minőségű Szilkszék és II. min. Gula szivarka gyártását beszüntetik.

Selyemszalaggyár Szegszárdon. Egyik fővárosi lap híre szerint egy osztrák gyáros Szegszárdon selyemszalaggyárat szándékozik felállítani s most tárgyal a kereskedelmi miniszteriummal állami támogatás miatt.

CSARNOK.

A Dóri „drukk”-ja.

Önöknek sok közül van ahhoz, hogy „Humnia kerje virul.” A „Humnia” szorosabban értelemben kávéház, Budapestén a Calvin-téren. Hogy pedig virul, az annak az arany-jogász-íjfaság, vagy jogász — arany — íjfaságnak az érdeme, amely buzó és faradhatlan pikkoló-fogyasztással járul hozzá, hogy a „Humnia kerje” viruljon. Önök egykor joggal büszkén fogják e dicső ifjakat városuk szülőföldjeinek nevezni.

Tisztelt papák és mamák, akik némiképpen hozzájárultak, hogy ökök legyen a Humnia iránt melegebben érdeklődni, jöjjenek föl, ha csak egy pillanatra is és tekintsenek be abba a szalon-csardába, ahol elegáns fiúk hévvel inspiráltak egymásba azt a nagy fontosságú lelki erőt, amelyre most, az examen előtt annyit szükség van.

Egy ilyen pillanatban védtelm a minap a „Humnia” tájéka felé és ismeretlen ösztönytől vezérelve, belejtem a pikkolók birodalmába. Mily nagy volt meglepetésem, amikor egy asztalnál megamnyi jöképű földi csoportosulva, akik egy-egy pikkoló erejeig járultak „Humnia” virulásához. Odalépek az asztalhoz s a szokott deris köpek helyett komor tekintetű meredeztek felém és langyos közvetlenséggel intettek, hogy csak üljek le közéjük. Én nem haboztam, de nyomban habos kávé rendeltem, hogy magamra vonjam a figyelmet, mert a pikkolók közt egy eszébe halbal csak figyelmet érdemel. Kísérletem nem koronázta siker. Ez bántott és bus melóival bugtam e dalt:

— „Barna kis lány mért vagy olyan szomorú! . . .”

Rögtön megértették, hogy kíváncsi vagyok s egy nevéjgy kusztót elem: „dr. Dóri.”

— Hah! grat — ugrottam a magasba. De megmeredve láttam, hogy Dóri, ahelyett hogy a nyakamba ugranék, feneketlen mélységű sohajt bocsájt szelnek.

— Mit jelent ez? kérdem.

— A „dr.”? kérdik viszont korusban.

— Ugy van. Mert ha doktor lett a Dóri, csak van jogom gratulálni!

— Ó nem, ó nem, ó nem, zengi a kar, a „dr.” csak azt jelenti, hogy „drukk!”

Rögtön felderült agyamban a felvilágosodás hajnala és megértettem, hogy itt általános „drukk” van, az alapvizsgák, rigorosumok félelmes előhírnöke.

— De hát mért éppen a Dóri „dr.”? kocz-kázatom tovább a kérdést.

Inmár nem maradhattak szótlannal és jöszívien elmesélték, hogy az általános drukk a Dóri kedvéért történik, akinek akkora drukkja van, hogy ők baráti kötelesség érzetéből megmagyarizálótnak tartották abból egy részét egymás között megosztani. Ok, akik sohasem szoktak drukkolni, most szívvel lélekkel hozzájárulnak, hogy megkönyítsék Dorinak azt az aktust, amely előtt ő, köztöltük egyedül áll, mert ő bizteltel legyen szolva, szigorizálók és ezért drukkol.

— Micsoda?! Drukkol?! Halljak uraim, fakadtam ki, önkö együttve elétkeltem nem tanult annyit össze, mint ő, hat azt hiszem . . .

— Tudjuk, tudjuk, intettek nema megadással.

— Hát akkor mit drukkol a Dóri? kérdem konokul.

— Mert neki — jól esik.

— Jól? No, akkor ezt magam is megérvésem, gondolom és barátságos tekintetel vette Dóri fele, eszedesen átadtam magamat a „drukk” edes érzetének, amiben annyira benne voltam, hogy midőn néhány perc múlva egy fiatal hölgy a mamájával, nem lelévén helyet másnt, asztalukhoz akart telepedni, így fakadtam ki szereyen:

— Nem lehet, itt drukk van.

Bosszus pillantások irányultak ezért felém a drukkoló bajtársak szemeiből és Szellem Róbert, aki szintén köztűnt volt, kimondta a sztrájkot, hogy ő nem drukkol tovább, mire a többiek is követték példáját. Erre Dóri megveto pillantást vetett Szellem Róbert felé, aki viszont barátságos arczczal hívta fel az erdetlek figyelmét az ő kifogás nem taró ötletére.

Önök talán nem ismerik Szellem Róbertet, aki legifjabb unója Ördög Róbertnek, aki az ördögökkel cimborált, míg a mi Róbertünk a szellemekkel áll megtehétős jó viszonyban. Pedig Szellem Róbert is az önk városának szülötté, mint a hogy őt egykor nevezték fogják. Szellem Róbert spirítisztikai hatalmát most sem hevertette parlogon, hanem mindanyajuk élénk helyeslése közben előhívta Themis szellemét, amely meg is jelent. A szemeiből spiritus láng lövellt.

Mindezt azonban esásk Szellem Róbert látta. Hamar egy forintot, sürgeti Szellem Róbert.

Mindgyökikünknek akadt valami hirtelen foglalatosága. Az egyiknek kiesett a szögű a gombllyakából, a másiknak a monokli nem akart a helyen ragadni, a harmadik rossz ventilátorú panszkkodott, a negyedik túrhetetlenül vizet rendelt és en szorakozatlan felettem egy elmaradt kedrsere: Igenis, ma pétek van!

Vegre előkerült a forint, amely Szellem Róbert parancsára az asztalon tánczra korekedett. Szerinte Themis tánczolt vele. Mi hiába erőstetítük, hogy tánczra legfeljebb két személy szokott kerekedni, mert mi is inkább leanyvált tánczoltuk, a forintot meg elköljött, de ő parancsolta, hat el kellett hurni.

A forint pedig állítólag a követező betűket tánczolta ki:

„Dóri, drukkod kárba vesz.

Mert te benned több az ész!”

A láthatatlan szellem elűnt. Mindenki meg volt elégedve, Dórit pedig örömpír futotta át. Mi pedig egy szelteszoltot drukk edes emlékeivél térünk nyugalomra, hogy amál jobb erővel ebrdjünk a holnapi nagy napra, amelyen Dóri szerencsejének megűnépésére készülünk.

Som. Sán.

Szerkesztő postája.

Margit. Szellemes cikkek köszönettel vettük, és azt a jövő számban közöljük. Kérjük további szives közreműködését.

Som. Sán. Budapest. Köszönet. Munkatársunk sorába írtattuk.

Irodalom.

Megjelent: *Látogatás a carcerban.* Humoreszk. Írta: *Eckstein Ernő*, fordította: *Schön Ödön*, lapunk főszerkesztésére. Eckstein Ernő humorisztikus műzsájnak a Reclan-féle egyetemes könyvtár révén nálunk is nagy népszerűsiségre örvendő műve lényemenyét Schön Ödön igen sikerfűlten álltatta el nyelvünkre. Derékasan küzdött meg különösen azon nehezezzel, melyet a „Humoreszk” hősének, Dr. Heinzerling Sámuel nátságos dialektusának lefordításra okozott. Szabatos, mindvégig kifogástalan magyarság jellemzi a fordítást, mely minden ízében hűven alkalmazkodik az eredetinek könyvűd, folyekony irányához. A mű igen díszes kiállításban, meglepő szep nyomtatásban lapunk kiadójának, *Kacsal Józsefnek* nyomdájából került ki és *Dr. Leimböcker Arminusé* irónak van ajánlva. Ára 50 kr., kapható a bizományosnál *ifj. Wagner Ántal* könyvkereskedőnél és minden egyebb könyvkereskedésben, ugyszintén lapunk kiadóhivatalában is.

Le Griffon

valódi francia

szivarkapapír és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

Teljesen ártalmatlan.
Antiszeptikus és higienikus

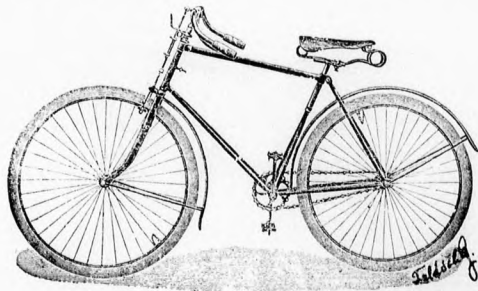
HÖLGP-ÖV SZER

Teljesen biztos hatással, használatban kíméletes és nem keltenek többé semmi nemű gyöngyödtelen és ártalmas gummi- vagy spongya-cikkek.

1 doboz (12 drb.) 1 frt 50 kr. pontos használati utasítással 1 frt 75 kr. előleges beküldése után bementve.

Kapható a fentlálónál:

LASZLÓ JÓZSEF
gyógyszerész-nál Maros-Ujvár. (Erdély).
Budapesti Főraktár: Török József gyógyszerész. Kerpel, Fehérsás gyógyszerár Lippó-kört 28. sz.
Barhóva discret székiüldés.
(Telefon 3617).
Czelszerű és kimelelés.

Dourange
Seidel Neuman
Kayser
Regent
Stiria
Premier

Kerékpárok

10 frt

havi részletfizetésre szállít

TELTSCHE GÁSPÁR
ZOMBOR.

Legnagyobb és legregibb kerékpár raktár és javító műhely egész Dél-Magyarországban.
Arjgyezek és felvilágosítás a legnagyobb készpéggel.

